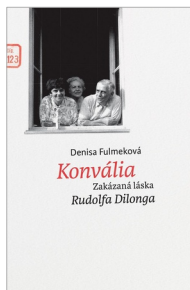

KNIHA ORAVY 2016 – NOMINOVANÉ KNIHY

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

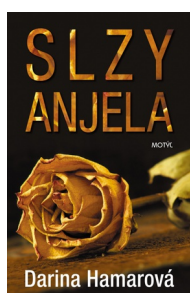
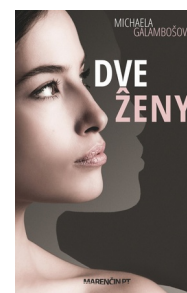

FULMEKOVÁ, Denisa. *Konvália. Zakázaná láska Rudolfa Dilonga*. Bratislava : Slovart, 2016.

Príbeh židovského dievčaťa Vali Reiszovej, ktorá sa počas holokaustu stala matkou dieťaťa františkánskeho mnícha a exponovaného slovenského básnika Rudolfa Dilonga. Nazval ju Konváliou a vydal aj rovnomennú zbierku. Ich vzťah sa začal ešte v medzivojnových Malackách a Valéria sa neskôr vyhla deportácii najmä zásluhou svojho milenca. Po skončení vojny Dilong tajne emigroval do zámoria a šokovaná Valéria ostala s dieťaťom sama. Navyše čelila perzekúciám štátnej moci zato, že bola tajnou družkou prominentného básnika Slovenského štátu. V 60. rokoch sa medzi Valériou a Dilongom obnovila korešpondencia a v júli 1969 sa po rokoch stretli vo Viedni. Ich vzťah možno nazvať vzťahom osudovým, i keď určite nie naplneným. Zároveň je to aj rodinný príbeh autorky Denisy Fulmekovej, keďže dcérou oboch protagonistov bola jej mama Dagmar. V knihe sú publikované úryvky z osobnej korešpondencie Rudolfa Dilonga i jeho doposiaľ nezverejnená báseň, ktorú poslal Valérii z amerického Pittsburghu na jej päťdesiatku.

GALAMBOŠOVÁ, Michaela. *Dve ženy*. Bratislava : Marenčin PT, 2016.

Tretí spoločenský román od autorky pochádzajúcej z Oravy. Tereza a Monika. Dve ženy, ktoré by sa dobrovoľne nikdy nedali dokopy. Tereza je milujúcou matkou Karola, ktorá chce pre syna len to najlepšie. Je presvedčená, že žiadna žena sa oňho nepostará tak ako ona. Pre svojho syna urobí všetko na svete. Je odhodlaná zaňho aj rozmýšľať... Do jej sveta však vstúpi Monika, Karolova frajerka. Terezu to vôbec nepoteší. Monika sa absolútne vymyká Tereziným predstavám o ideálnej neveste. Ktorá z dvoch žien vyhrá? Bude mať súboj víťaza? Obom ženám ide iba o jedno. O lásku Karola...

HAMAROVÁ, Darina. *Slzy anjela*. Bratislava : Motýľ, 2016.

Štvrtý román oravskej autorky je voľným pokračovaním prvotiny *Slzy muža*. Čitateľ sa v ňom opäť stretáva s trojicou hlavných hrdinov – novinárom na voľnej nohe Guiom, šéfredaktorkou nemenovaného časopisu Janou a renomovaným advokátom Lukym, ktorý sa špecializuje na trestné právo. Giu stojí pred ďalšou výzvou. Má pomôcť nájsť stratené dievča. Mladučká Bea zmizla za záhadných okolností bez jedinej stopy, akoby sa po nej zľahla zem. Na pohľad neriešiteľný hlavolam, najmä keď sa do cesty postaví prekážka v podobe jedného z najmocnejších mužov v meste. Beinho otca.

KUKUČÍN, Martin. *Neprebudený*. Bratislava : Liber Novus, 2016.

Psychologická poviedka *Neprebudený* patrí k vrcholným dielam Martina Kukučina a tiež k najvýznamnejším prózam slovenského realizmu. V príbehu autor predstavuje tragikomický osud mentálne a telesne postihnutého pastiera husí Ondráša Machuľu, ale aj osud dedičanov, ktorých slepý súcit hraničí s hlúposťou. Publikácia vychádza v rámci projektu *Nový čas* Knižnica.

Mladá slovenská poviedka 2016. Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2016.

Zborník prác z celoštátnej literárnej súťaže mladých autorov, ktorú organizuje Oravské kultúrne stredisko, rekapituluje a hodnotí aktuálny ročník a predstavuje súťažné práce žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl a dospelých do 30 rokov. Medzi úspešnými súťažiacimi sú aj mladí literáti z oravského regiónu.

KNIHA ORAVY 2016 – NOMINOVANÉ KNIHY

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

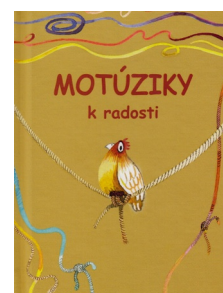

MIKŠÍKOVÁ, Blažena – KNAP, Miroslav. *O kom? O čom? O všeličom*.
Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2016.

Pracovný zošit určený deťom predškolského a mladšieho školského veku je spoločnou prácou dvoch oravských autorov – spisovateľky Blaženy Mikšíkovej a výtvarníka Miroslava Knapa. Krátke veršíky o škole, zvieratkách, prírode a ďalšom svete okolo nás sú doplnené mnohými ilustráciami. Detskí čitatelia majú možnosť a priestor stať sa spolutvorcami knihy vyfarbovaním obrázkov a písaním vlastných básničiek.

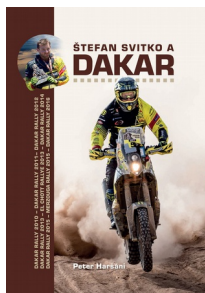
STOPKOVÁ, Mária – Františkánsky brat Lalík, Zachej L. OFM. *Motúziky k radosti*.
Trstená : Františkánske divadlo Elzeár – Bábkové divadlo Motúzik v spolupráci
s predajňou QUO VADIS, 2016.

Rozsahom nevelkú básnickú zbierku, ktorej spoluautorkou je oravská poetka Mária Stopková, tvoria básne pre deti inšpirované životom sv. Františka z Assisi a jeho vzťahom k zvieratám. Verše ilustroval Juraj Martiška.

KNIHA ORAVY 2016 – NOMINOVANÉ KNIHY

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

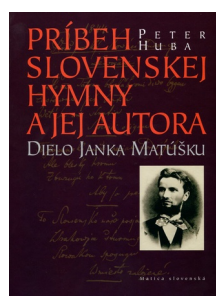

HARŠÁNI, Peter. *Štefan Svitko a Dakar (2010 – 2016)*. B. m. : M.H.G.H. 2016.

Štefan Svitko, pochádzajúci z Oravy, je najúspešnejší slovenský motocyklový pretekár poslednej dekády. Jazdí enduro, motokros aj rally. Najviac sa v očiach verejnosti zviditeľnil úspechmi na Dakar Rally (dvakrát 5. miesto, v roku 2016 2. miesto), absolvoval jej sedem ročníkov. Popritom je 16-násobný majster Slovenska, 3-násobný majster Európy, majster Rakúska a 9-násobný účastník Šesťdňovej, ktorú vyhral v klubovej súťaži. Kniha sa venuje iba jeho účasti na rally pretekoch, ktoré absolvoval v rokoch 2010 – 2016. Opisuje samotné zápolenie, ale aj zákulisie, techniku a históriu Dakaru. Príbehy dopĺňajú fotografie, mapy a tabuľky.

HLADEKOVÁ, Liba Chiara. *Čas, kedy nohy byly středobodem mého vesmíru. Cesta do Santiaga*. Martin : Ekonoprint družstvo, 2016.

Camino de Santiago – Cesta do Santiaga de Compostela je jedna z najstarších pútí a je tiež súčasťou svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Prvá doložená púť do Compostely je z roku 951, kedy ju vykonal biskup z Le Puy. Liba Chiara Hladeková žije v Dolnom Kubíne a po ceste sv. Jakuba putovala pešo od 1. do 30. apríla 2014. O všetkých druhoch radosti a bolesti, zázrakov a prekvapení, ktoré môže pútnik na Ceste zažiť, píše vo svojej debutovej knihe. Pre tých, ktorí sa na cestu pripravujú, poskytne publikácia mnoho dôležitých informácií.

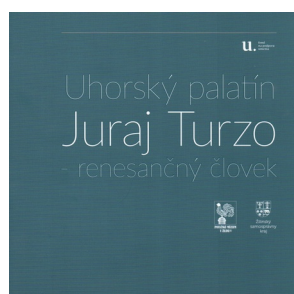

HUBA, Peter. *Príbeh slovenskej hymny a jej autora. Dielo Janka Matúšku*. Martin : Matica slovenská v spolupráci s Oravskou knižnicou Antona Habovštiaka, 2016.

Osud piesne „Nad Tatrou sa blýska“ je podobný ako osudy Slovenska od čias štúrovcov. Jej prvý dochovaný zápis pochádza z roku 1844. Kto je vlastne jej autorom? A ako sa stala slovenskou hymnou? Oravský historik Peter Huba v bohato ilustrovanej monografii o inom Oravcovi – štúrovskom básnikovi Jankovi Matúškovi – podrobne vykresľuje príbeh výnimočného tvorcu, ku ktorému bol osud oveľa menej prívetivý než k jednému z jeho literárnych diel. Zachytáva chvíle zrodu a mnohých premien hymnickej piesne, desaťročia diskusií a pochybností o osobe jej autora, správnom znení druhej strofy i jej cestu na piedestál štátnej hymny... V ďalšej časti knihy nájde čitateľ súborné dielo Janka Matúšku.

JURÁŇOVÁ, Jana (zost.). *Žena moja drahá. P. O. Hviezdoslav manželke Ilone*. Bratislava : SLOVART, 2016.

Ak niekde Hviezdoslav (1849 – 1921) zostupuje z literárneho Parnasu na obyčajnú zem, tak je to v korešpondencii manželke Ilone (1856 - 1932). Pokojné, vřucne, naplnené každodennosťou, tak by sa dali charakterizovať jeho listy. Písal ich v časovom rozpätí takmer tridsiatich rokov a vytvárajú jedinečný príbeh celoživotného pevného vzťahu vyrozprávaného z jednej strany, keďže listy Ilony Novákovej, neskôr Országhovej sa zachovali len útržkovito. Zostavovateľkou a autorkou sprievodných textov je spisovateľka Jana Juráňová. Kniha ponúka okrem kompletnej zachovanej korešpondencie P. O. Hviezdoslava svojej celoživotnej láske aj bohatý doplnkový materiál a vyniká grafickým spracovaním.

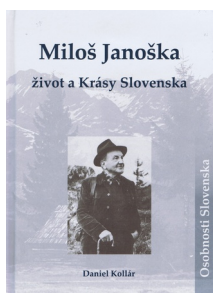

JURECKÝ, Michal. *Uhorský palatín Juraj Turzo – renesančný človek*. Žilina : Považské múzeum, 2016.

Zborník prác z celoštátnej literárnej súťaže mladých autorov, ktorú organizuje Oravské kultúrne stredisko, rekapituluje a hodnotí aktuálny ročník a predstavuje súťažné práce žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl a dospelých do 30 rokov.

KNIHA ORAVY 2016 – NOMINOVANÉ KNIHY

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

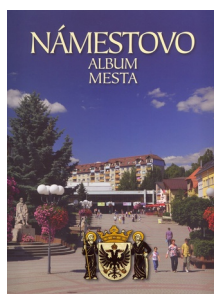

KOLLÁR, Daniel. *Miloš Janoška – život a Krásy Slovenska*. Bratislava : DAJAMA, 2016.

V roku 95. jubilea časopisu Krásy Slovenska vydavateľstvo DAJAMA prináša publikáciu o jednej z najvýznamnejších osobností kultúrnej osvety, vzdelávania a turistiky a zároveň o človeku, ktorý sa najviac zaslúžil o vznik a rozvoj časopisu Krásy Slovenska – učiteľovi, vydavateľovi a publicistovi Milošovi Janoškovi, narodenému v Jasenovej v rodine evanjelického farára Jura Janošku. Kniha približuje Janoškovu životnú púť a jej zastávky spolu so všetkým, čo predchádzalo vzniku časopisu. Autor vychádzal z Janoškových originálnych autobiografických spomienok „Po stopách pamäti“, ktoré zostali v rukopise a nedokončené. Majú takmer 500 strán a sú nádherným svedectvom doby očami neodmysliteľnej postavy slovenského verejného života v prvej polovici 20. storočia.

KURUCÁROVÁ, Jana – JESENSKÝ, Miloš (eds.). *Z archívu Juraja Turzu*. Čadca: Kysucké múzeum, 2016.

Publikácia chce čitateľovi priblížiť význam a rozmanitosť korešpondencie Juraja Turzu a poskytnúť možnosť prečítať si renesančné myšlienky z kópií originálov. Podľa obsahu možno korešpondenciu rozdeliť na rodinnú, korešpondenciu zemepána, hlavnožupanskú a korešpondenciu krajinského hodnostára. Mnohé listy mali dôverný charakter a boli doručované osobitnými posilami. Listy sú písané prevažne latinsky, ale vyskytuje sa aj maďarčina, nemčina a slovenčina, sporadicky čeština, poľština a taliančina. V slovenčine sa zachovalo 240 listov.

MAŤOVČÍK, Augustín – GRÍGEL, Marián. *Námestovo. Album mesta*. Námestovo : Stavebniny Marián Grígel, 2016.

Obrazovo-textová publikácia prináša ucelený obraz o premenách mesta Námestovo v priebehu dejín, o jeho kultúrno-spoločenskej a duchovnej reprezentácii, o staršej podobe a novodobej výstavbe mesta, a to na základe historických dokumentov, starých pohľadníc i nových fotografických záberov. Pri koncipovaní jednotlivých hlavných kapitol a podkapitol knihy boli autori determinovaní zachovalými obrazovými materiálmi, najmä starými pohľadnicami, zachytávajúcimi pôvodnú podobu mesta, ktorú konfrontovali s prudko sa meniacou výstavbou mesta v ostatných desaťročiach.

MULÍK, Peter a kol. *Prelom dejín. Rok 1945 v slovenských a európskych dejinách*. Martin : Matica slovenská, 2016.

Kolektívna monografia podáva súbor detailných pohľadov na prelomový rok dejín 20. storočia. Analyzuje vplyv konca druhej svetovej vojny na interpretáciu dejín. Venuje sa udalostiam roka 1945, všima si viaceré špecifické procesy a súvislosti: ústrednú a územnú správu na Slovensku, povojnový odsun a výmenu osôb maďarskej národnosti zo Slovenska, retribučné súdnictvo, politický exil a jeho predstavy o zachovaní slovenskej štátnosti, postavenie a úlohu katolíckej cirkvi v danom období, stav slovenskej kultúry, menové opatrenia v roku 1945, názory českej spoločnosti na Slovensko. Ako príklad zmien v regiónoch sa venuje Orave v rokoch 1944 – 1945. Autorom príspevku o Orave je Mgr. František Koreň.

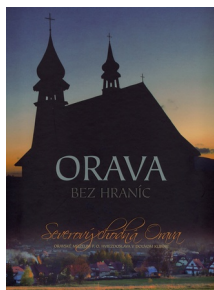

PAPRČKA, Milan. *Orava z neba – Orava from heaven*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo CBS, 2016.

Kniha o Orave vytvorená z lietadla. Prináša vyše 100 leteckých fotografií Oravy z netradičného pohľadu z výšky, ktoré odzrkadľujú lásku k prírode a celému kraju. Čitateľ si vychutná pohľad zhora a zapozera sa na meniace sa krásy Oravy vo farbách ročných období. Doplnkom k fotkám je ich popis s prekladom do angličtiny.

KNIHA ORAVY 2016 – NOMINOVANÉ KNIHY

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

Orava bez hraníc. Severovýchodná Orava.

Dolný Kubín : Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, 2016.

Publikácia kolektívu pracovníkov Oravského múzea P. O. Hviezdoslava je návratom do dejín lokalít, ktoré v najstaršej histórii vznikali a postupne sa rozvíjali ako plnohodnotné dediny na území Oravského panstva a Oravskej stolice, boli s Oravou historicky späté a ktoré sa po r. 1919 v rámci medzinárodných dohôd stali súčasťou Poľska. Oravské múzeum má vydaním publikácie úmysel aspoň čiastočne zaplniť biele miesto v historiografii Oravy a chce pripomenúť jej časť, neodmysliteľne patriacu k minulosti oravského regiónu a ľudu, k jeho kultúre a životu.

ŽABENSKÝ, Miroslav a kol. *Návraty k bielopotockému kameňu.*

Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2016.

Katalóg kamenných plastík a reliéfov z medzinárodného kamenárskeho plenéra v r. 2006 – 2016, ktorý spoluorganizuje Oravské kultúrne stredisko v dedine s dlhoročnou kamenárskou tradíciou, Oravskom Bielom Potoku. Publikácia stručne približuje regionálne dejiny kamenárstva a kameňolomu, rod Bielopotockých a jeho najvýznamnejších predstaviteľov. Predstavuje tiež projekt Návraty k bielopotockému kameňu, ktorý vznikol z iniciatívy Obecného úradu v Oravskom Bielom Potoku, Oravského kultúrneho strediska a miestnych nadšencov a v rámci ktorého sa od r. 2006 v obci stretávajú kamenári zo Slovenska a Poľska.

